

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 6 Δεκεμβρίου 2019
(OR. en)

14627/19

**Διοργανικός φάκελος:
2018/0226(NLE)**

**RECH 509
COMPET 777
ATO 102
CADREFIN 393**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «I/A»

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 14301/19

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9871/18 RECH 275 COMPET 425 ATO 33 CADREFIN 82 IA 191 + ADD

Θέμα: Πρόγραμμα Ευρατόμ με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη»: Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη»
- Έκθεση προόδου

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 7 Ιουνίου 2018, η Επιτροπή υπέβαλε στο Συμβούλιο πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη»¹. Η πρόταση αποτελεί μέρος της νομοθετικής δέσμης «Ορίζων Ευρώπη».

¹ Έγγρ. 9871/18 + ADD 1

2. Το προτεινόμενο πρόγραμμα Ευρατόμ θα συνεχίσει τις βασικές ερευνητικές δραστηριότητες του τρέχοντος προγράμματος (πυρηνική ασφάλεια, προστασία, ραδιενεργά απόβλητα και διαχείριση αναλωμένων καυσίμων, ακτινοπροστασία και ενέργεια σύντηξης), θα διευρύνει την έρευνα για εφαρμογές της ιοντίζουσας ακτινοβολίας εκτός της ηλεκτροπαραγωγής και θα επιφέρει βελτιώσεις στους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της πρόσβασης σε ερευνητικές υποδομές. Επιπλέον, το πρόγραμμα στηρίζει επίσης την κινητικότητα των ερευνητών στον πυρηνικό τομέα στο πλαίσιο των «δράσεων Marie Skłodowska-Curie» του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».
3. Το πρόγραμμα Ευρατόμ θα συμπληρώσει το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη», εφαρμόζοντας τα ίδια χρηματοδοτικά μέσα και τους ίδιους κανόνες συμμετοχής. Θα εφαρμοστεί για πέντε έτη σύμφωνα με το άρθρο 7 της Συνθήκης Ευρατόμ και θα παραταθεί το 2025 κατά δύο έτη, προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2021-2027. Το πρόγραμμα προβλέπει χρηματοδοτικό κονδύλιο ύψους 1,6 δισ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές για την περίοδο 2021-2025.
4. Δυνάμει του άρθρου 7 της Συνθήκης Ευρατόμ, το κοινοτικό πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης πρέπει να εκδοθεί ομόφωνα από το Συμβούλιο. Δεν απαιτούνται οι γνώμες άλλων θεσμικών οργάνων ή οργανισμών. Ωστόσο, σύμφωνα με την πρακτική του παρελθόντος, η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων αποφάσισε στις 13 Ιουλίου 2018 να ζητήσει τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την πρόταση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατύπωσε τη γνώμη του στις 16 Ιανουαρίου 2019 και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή στις 12 Δεκεμβρίου 2018.

II. ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

5. Η Κοινή Ομάδα «Έρευνα/Θέματα Ατομικής Ενέργειας» άρχισε να εξετάζει την πρόταση υπό την αυστριακή Προεδρία τον Δεκέμβριο του 2018 με παρουσίαση από την Επιτροπή και οι εργασίες συνεχίστηκαν από τη ρουμανική και τη φινλανδική Προεδρία.
6. Η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση εξετάστηκε λεπτομερώς στις 14 και 28 Φεβρουαρίου και στις 14 Μαρτίου 2019, με βάση τον ενδεικτικό κατάλογο ελέγχου που καταρτίστηκε για να εξεταστούν οι εκτιμήσεις επιπτώσεων της Επιτροπής στο Συμβούλιο. Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν σε θέματα για τα οποία οι αντιπροσωπίες ζήτησαν περαιτέρω διευκρινίσεις. Μετά τις διευκρινίσεις που παρασχέθηκαν από την Επιτροπή, η Ομάδα εξέτασε την πρόταση.
7. Κατά τη διάρκεια των διεξοδικών συζητήσεων σε επίπεδο Ομάδας, η Προεδρία τροποποίησε διάφορες διατάξεις της πρότασης της Επιτροπής, προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα αιτήματα των αντιπροσωπιών. Κατά την τελευταία συνεδρίαση της Ομάδας στις 12 Νοεμβρίου 2019, επετεύχθη ευρεία συμφωνία για το μεγαλύτερο μέρος του συμβιβαστικού κειμένου. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένα εκκρεμή ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν.
8. Το συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας συζητήθηκε στη συνεδρίαση της Επιτροπής των Μόνιμων Αντιπροσώπων (EMA) στις 20 Νοεμβρίου 2019. Ωστόσο, μερικά ζητήματα παρέμειναν εκκρεμή. Ο πρόεδρος κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η συμβιβαστική πρόταση θα υποβληθεί στο Συμβούλιο (Ανταγωνιστικότητα), προκειμένου να επιλυθούν τα εναπομένοντα εκκρεμή ζητήματα με σκοπό την επίτευξη μερικής γενικής προσέγγισης.
9. Το Συμβούλιο, κατά τη σύνοδό του στις 29 Νοεμβρίου 2019, συζήτησε το συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας που περιέχεται στο έγγραφο 14301/19 και είχε ως στόχο να επιλύσει τα εναπομένοντα εκκρεμή ζητήματα. Ωστόσο, λόγω της αντίθεσης δύο αντιπροσωπιών, το Συμβούλιο δεν μπόρεσε να επιλύσει τα ζητήματα και δεν επιτεύχθηκε η μερική γενική προσέγγιση (απαιτείται ομοφωνία).

Το συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας, ως έχει μετά τη σύνοδο της EMA στις 29 Νοεμβρίου 2019, παρατίθεται στο Παράρτημα του παρόντος σημειώματος.

10. Ο προτεινόμενος κανονισμός αποτελεί μέρος της δέσμης προτάσεων που συνδέονται με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (ΠΔΠ) για την περίοδο 2021-2027 και, συνεπώς, εξαρτάται από την έκβαση των οριζόντιων διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ. Το Συμβούλιο θα αποφασίσει σχετικά με το επί της αρχής ζήτημα του αν διατηρηθεί το πρόγραμμα Ευρατόμ στις διαπραγματεύσεις για το ΠΔΠ.

Τα εντός αγκυλών στοιχεία του κειμένου απαιτούν την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για το ΠΔΠ και τη διεξαγωγή περαιτέρω εργασιών, ώστε το Συμβούλιο να είναι σε θέση να εγκρίνει τον κανονισμό. Ειδικότερα, όλες οι διατάξεις με δημοσιονομικές επιπτώσεις έχουν τεθεί σε αγκύλες.

III. ΕΚΚΡΕΜΗ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

11. Η Προεδρία θεώρησε το συμβιβαστικό κείμενο που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος ως στέρεη βάση για την επίτευξη μερικής γενικής προσέγγισης κατά το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας το οποίο διεξήχθη στις 29 Νοεμβρίου 2019.

Τα περισσότερα κράτη μέλη ήταν σε θέση να δεχθούν το κείμενο της Προεδρίας ως συμβιβαστική λύση, αλλά οι ΑΥ και ΛΞ διατήρησαν τις ανησυχίες τους σχετικά με τη συμβιβαστική πρόταση της Προεδρίας και τη γενική τους επιφύλαξη για το σύνολο του κειμένου, καθώς και τις άλλες τους επιφυλάξεις εξέτασης. Μολονότι η ΓΕ διατηρεί επίσης επιφυλάξεις, δήλωσε στο Συμβούλιο ότι προτίθεται να δηλώσει αποχή όσον αφορά την επίτευξη μερικής γενικής προσέγγισης και, στην περίπτωση αυτή, θα προσθέσει δήλωση στα πρακτικά. Όλες οι επιφυλάξεις που έθεσαν οι αντιπροσωπίες για την προαναφερόμενη πρόταση αναφέρονται στις υποσημειώσεις του παραρτήματος του παρόντος σημειώματος.

Τα κύρια εκκρεμή θέματα είναι τα ακόλουθα:

12. **Στόχοι του προγράμματος και κλιματική ουδετερότητα (άρθρο 3 παράγραφος 1 και αιτιολογική σκέψη 2)**

Το συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας για το εν λόγω άρθρο και την αντίστοιχη αιτιολογική σκέψη αντικατοπτρίζει τις συνεχείς προσπάθειες της Προεδρίας να εξισορροπήσει τις διαφορετικές θέσεις των κρατών μελών όσον αφορά τη δυνητική συμβολή της πυρηνικής έρευνας και της εκπαίδευσης στη μακροπρόθεσμη μετάβαση προς ένα κλιματικά ουδέτερο ενεργειακό σύστημα. Η διατύπωση του άρθρου 3 παράγραφος 1 ακολουθεί πιστά τη διατύπωση του ισχύοντος κανονισμού Ευρατόμ και του προηγούμενου. Οι τροποποιήσεις στην αιτιολογική σκέψη 2 διευκρινίζουν ότι η δυνητική συμβολή στην κλιματική ουδετερότητα δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να καθορίζουν την επιλογή μεταξύ διαφορετικών πηγών ενέργειας. Τα περισσότερα κράτη μέλη μπορούν να υποστηρίξουν το κείμενο ως συμβιβαστική λύση. Οι ΑΥ και ΛΞ ζήτησαν τη διαγραφή όλων των συνδέσμων μεταξύ της πυρηνικής έρευνας και της εκπαίδευσης και της κλιματικής ουδετερότητας και διατύπωσαν επιφύλαξη τόσο για το άρθρο 3 παράγραφος 1 όσο και για την αιτιολογική σκέψη 2. Η ΓΕ διατηρεί επιφύλαξη για το άρθρο 3 παράγραφος 1 και την αιτιολογική σκέψη 2 και πρότείνει, κατά το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της 29ης Νοεμβρίου 2019, να τροποποιηθεί το άρθρο 3 παράγραφος 1 με την εισαγωγή της φράσης «για τα κράτη μέλη που αποφασίζουν να χρησιμοποιήσουν την πυρηνική ενέργεια» (με αντίστοιχη ευθυγράμμιση της αιτιολογικής παραγράφου 2). Ωστόσο, η ΓΕ ανέφερε επίσης ότι, στο πλαίσιο της επίτευξης μερικής γενικής προσέγγισης και στο πνεύμα συμβιβασμού, θα δηλώσει αποχή, εφόσον δεν είχε γίνει δεκτή η πρότασή της, προσθέτοντας μια δήλωση στα πρακτικά του Συμβουλίου.

Επιπρόσθετα:

13. Οι ΑΥ και ΛΞ διατηρούν επιφύλαξη εξέτασης για την αιτιολογική σκέψη 14, καθώς ανησυχούν για τη χρήση των κονδυλίων InvestEU για έργα Ευρατόμ. Το συμβιβαστικό κείμενο για την αιτιολογική σκέψη 14 διευκρινίζει ότι η χρηματοδότηση έργων Ευρατόμ από το InvestEU θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις για το παράρτημα V.B του κανονισμού InvestEU.

14. Οι ΑΥ και ΛΞ διατηρούν επιφύλαξη εξέτασης για την αιτιολογική σκέψη 17 όσον αφορά τον ρόλο του Κοινού Κέντρου Ερευνών, διότι επιθυμούν να απαλειφθεί η λέξη «ιδίως» από το συμβιβαστικό κείμενο. Το κείμενο της Προεδρίας, με βάση τις παρατηρήσεις των κρατών μελών, προβλέπει ότι οι άμεσες δράσεις του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ) θα πρέπει να υλοποιούνται λαμβανομένων υπόψη των αναγκών των χρηστών του ΚΚΕρ και των πολιτικών της Ένωσης, ιδίως στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας, των πυρηνικών διασφαλίσεων και της πυρηνικής προστασίας. Ομοίως, οι ΑΥ και ΛΞ διατηρούν επίσης επιφύλαξη εξέτασης για τον ρόλο του ΚΚΕρ ως εκτελεστικού εκπροσώπου της Ευρατόμ στο Διεθνές Φόρουμ Τέταρτης Γενιάς, όπως ορίζεται στην 3η παράγραφο του παραρτήματος Ι. Στο συμβιβαστικό κείμενο, η Προεδρία έχει ως στόχο να αποσαφηνίσει αυτόν τον ρόλο.
15. Οι ΑΥ και ΛΞ διατηρούν επιφύλαξη εξέτασης για το άρθρο 7 σχετικά με τις ευρωπαϊκές συμπτύξεις, διότι προβληματίζονται σχετικά με τις ευρωπαϊκές συμπτύξεις στην Ευρατόμ.
16. Οι ΑΥ και ΛΞ διατηρούν επιφύλαξη εξέτασης για την 4η περίπτωση του σημείου (5) του στοιχείου α) του παραρτήματος Ι, καθώς επιθυμούν να διαγραφεί η λέξη «υποστήριξη» από το κείμενο. Το συμβιβαστικό κείμενο για τη διάταξη αυτή όσον αφορά τα πεδία έρευνας και εκπαίδευσης που θα είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση από την Ευρατόμ περιλαμβάνει τον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας, των διασφαλίσεων και της μη διάδοσης, που περικλείει την έρευνα και την υποστήριξη για την ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας στο πλαίσιο του παγκόσμιου πλαισίου χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών (ΧΒΡΠ) ουσιών. Οι ΑΥ και ΛΞ ζήτησαν επίσης να διαγραφεί η φράση «ιδίως» από το σημείο (2) του στοιχείου β) του παραρτήματος Ι για την προώθηση της καινοτομίας, τη διαχείριση της γνώσης, τη διάδοση και την εκμετάλλευση της πυρηνικής επιστήμης και τεχνολογίας. Το κείμενο της Προεδρίας αναφέρει «ιδίως για την πυρηνική ασφάλεια, την πυρηνική προστασία, τις πυρηνικές διασφαλίσεις και την ακτινοπροστασία», ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ανησυχίες των κρατών μελών.
17. Παρά τις σημαντικές προσπάθειες που καταβλήθηκαν για την επίτευξη συμβιβασμού επί της πρότασης, η Προεδρία γνωρίζει ότι απαιτούνται περαιτέρω εργασίες. Πρόθεση της Προεδρίας είναι να διαβιβάσει τον φάκελο στην επόμενη Προεδρία.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

18. Ως εκ τούτου, καλούνται η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων και το Συμβούλιο να σημειώσουν την προαναφερόμενη έκθεση σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε κατά την εξέταση της πρότασης κανονισμού του Συμβουλίου για τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».
-

2018/0226 (NLE)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας
Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο 2021-2025, με το οποίο συμπληρώνεται το πρόγραμμα-
πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη»¹**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και
ιδίως το άρθρο 7 πρώτη παράγραφος,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής³,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ένας από τους σκοπούς της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (η «Κοινότητα») είναι να συμβάλλει στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου στα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης και της διευκόλυνσης της πυρηνικής έρευνας στα κράτη μέλη και της συμπλήρωσής της με την εκτέλεση κοινοτικού προγράμματος έρευνας και κατάρτισης.

¹ Γενική επιφύλαξη: ΑΥ, ΛΞ.

² Γνώμη της... Γνώμη που διατυπώθηκε κατόπιν προαιρετικής διαβούλευσης.

³ ΕΕ C... Γνώμη που διατυπώθηκε κατόπιν προαιρετικής διαβούλευσης.

- (2) Η πυρηνική έρευνα μπορεί να συμβάλει στην κοινωνική και οικονομική ευημερία και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα βελτιώνοντας την πυρηνική ασφάλεια, την πυρηνική προστασία και την ακτινοπροστασία. Η έρευνα στον τομέα της ακτινοπροστασίας έχει επιφέρει βελτιώσεις στις ιατρικές τεχνολογίες προς όφελος πολλών πολιτών και μπορεί πλέον να οδηγήσει σε βελτιώσεις και σε άλλους τομείς, όπως η βιομηχανία, η γεωργία, το περιβάλλον και η ασφάλεια.

Με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών να καθορίζουν την επιλογή μεταξύ διαφόρων ενεργειακών πηγών, τα ερευνητικά αποτελέσματα του προγράμματος που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό θα μπορούσαν επίσης να συμβάλουν σε ένα κλιματικά ουδέτερο ενεργειακό σύστημα με ακίνδυνο, αποτελεσματικό και ασφαλή τρόπο⁴.

- (3) Για να διασφαλιστεί η συνέχιση της πυρηνικής έρευνας σε επίπεδο Κοινότητας, είναι απαραίτητη η θέσπιση κοινοτικού προγράμματος έρευνας και κατάρτισης για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 (το «πρόγραμμα Ευρατόμ»). Το πρόγραμμα Ευρατόμ θα συνεχίσει την υλοποίηση των κύριων ερευνητικών δραστηριοτήτων των προγενέστερων προγραμμάτων και, παράλληλα, θα θέσει νέους ειδικούς στόχους, χρησιμοποιώντας την ίδια μέθοδο υλοποίησης.
- (4) Η έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ για την περίοδο 2014-2018 (COM(2017) 697 final) περιέχει ένα σύνολο κατευθυντήριων αρχών για το πρόγραμμα. Σε αυτές περιλαμβάνονται: η συνέχιση της στήριξης της έρευνας στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας με έμφαση στην πυρηνική ασφάλεια, τις πυρηνικές διασφαλίσεις, την πυρηνική προστασία, τη διαχείριση των αποβλήτων, την ακτινοπροστασία και την ανάπτυξη της σύντηξης· η περαιτέρω βελτίωση, από κοινού με τους δικαιούχους, της οργάνωσης και της διαχείρισης των ευρωπαϊκών κοινών προγραμμάτων στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας· η συνέχιση και η ενίσχυση των δράσεων εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ευρατόμ με σκοπό την ανάπτυξη σχετικών ικανοτήτων που αποτελούν τη βάση όλων των πτυχών της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας και της ακτινοπροστασίας· η περαιτέρω αξιοποίηση των συνεργειών μεταξύ των προγραμμάτων Ευρατόμ και των άλλων θεματικών τομέων του προγράμματος-πλαισίου της Ένωσης· και η περαιτέρω αξιοποίηση συνεργειών μεταξύ των άμεσων και των έμμεσων δράσεων του προγράμματος Ευρατόμ.

⁴ Επιφύλαξη: ΑΥ, ΓΕ, ΛΞ.

- (5) Η σύλληψη και ο σχεδιασμός του προγράμματος Ευρατόμ έγιναν με βάση την ανάγκη να υπάρξει κρίσιμη μάζα υποστηριζόμενων δραστηριοτήτων. Αυτό επιτυγχάνεται με τη θέσπιση περιορισμένου αριθμού ειδικών στόχων, με έμφαση στην ασφαλή χρήση της πυρηνικής σχάσης για ηλεκτροπαραγωγή και άλλες εφαρμογές εκτός της ηλεκτροπαραγωγής, στη διατήρηση και την ανάπτυξη της αναγκαίας εμπειρογνωμοσύνης, στην προώθηση της παραγωγής ενέργειας με σύντηξη και στην υποστήριξη της πολιτικής της Ένωσης και των κρατών μελών της σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια, τις πυρηνικές διασφαλίσεις και την πυρηνική προστασία.
- (5α) Το πρόγραμμα Ευρατόμ συνιστά σημαντικό τμήμα των προσπαθειών της Ένωσης για την περαιτέρω ανάπτυξη τεχνολογικής πρωτοπορίας και την προώθηση της αριστείας στην πυρηνική έρευνα και καινοτομία, διασφαλίζοντας ιδίως τα υψηλότερα δυνατά πρότυπα ασφάλειας, προστασίας, διασφαλίσεων, ακτινοπροστασίας, ασφαλούς διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, και παροπλισμού στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, σύμφωνα με τους στόχους του προγράμματος που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
- (6) Η έρευνα για την παραγωγή ενέργειας με σύντηξη υλοποιείται, στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό χάρτη πορείας για τη σύντηξη, στον οποίο σκιαγραφούνται οι αναγκαίες δράσεις έρευνας και ανάπτυξης στις οποίες θα βασιστεί ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με σύντηξη, και σύμφωνα με [την απόφαση του Συμβουλίου για τον ITER]. Βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα το κυριότερο βήμα είναι η ολοκλήρωση της κατασκευής και η αρχική λειτουργία του ITER, οι δε ευρωπαϊκές δραστηριότητες για τον ITER θα συνοδεύονται από ένα δυναμικό ερευνητικό πρόγραμμα στον τομέα της σύντηξης, το οποίο θα υποστηρίζει τις μελλοντικές λειτουργίες του ITER και την προετοιμασία του αντιδραστήρα επίδειξης DEMO.
- (7) Με τη στήριξη της πυρηνικής έρευνας το πρόγραμμα Ευρατόμ αναμένεται να συνεισφέρει στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος-πλαisiού για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων Ευρώπη» («Ορίζων Ευρώπη») που θεσπίστηκε δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵ και να διευκολύνει την υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2030» και την ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της [...] για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαisiού για την έρευνα και την καινοτομία (2021-2027) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ [...]).

- (8) Το πρόγραμμα Ευρατόμ θα επιδιώξει συνέργειες με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» και άλλα προγράμματα της Ένωσης σε θέματα μελέτης και στρατηγικού σχεδιασμού, επιλογής έργων, διαχείρισης, επικοινωνίας, διάδοσης και αξιοποίησης αποτελεσμάτων, παρακολούθησης, λογιστικού ελέγχου και διακυβέρνησης.
- (9) Οι δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ θα πρέπει να είναι αναλογικές, χωρίς να διπλασιάζεται ή να παραγκωνίζεται η ιδιωτική χρηματοδότηση, και θα πρέπει να έχουν σαφή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Διασφαλίζεται έτσι η συνοχή μεταξύ των δράσεων του προγράμματος Ευρατόμ και των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις και αποφεύγονται οι αδικαιολόγητες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά.
- (9α) Παρόλο που το κάθε κράτος μέλος θα αποφασίσει μόνο του αν θα χρησιμοποιήσει ή όχι την πυρηνική ενέργεια, αναγνωρίζεται επίσης ότι η πυρηνική ενέργεια έχει διαφορετικό ρόλο στα διάφορα κράτη μέλη. Το πρόγραμμα Ευρατόμ θα συμβάλει επίσης, μέσω των ερευνητικών του δραστηριοτήτων, στην προώθηση ευρείας συζήτησης μεταξύ όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τις ευκαιρίες και τους κινδύνους της πυρηνικής ενέργειας.
- (9β) Για την αντιμετώπιση των αναγκών στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, το πρόγραμμα Ευρατόμ θα πρέπει να παρέχει στήριξη μέσω χρηματοδοτικών συνεισφορών, ώστε οι ερευνητές του τομέα της πυρηνικής ενέργειας να μπορούν να επωφελούνται από τις δράσεις Marie Skłodowska-Curie (MSCA) επί ίσοις όροις με τους ερευνητές άλλων τομέων.
- (10) Ο παρών κανονισμός θεσπίζει δημοσιονομικό κονδύλιο για το πρόγραμμα Ευρατόμ, το οποίο αποτελεί το ποσό προνομιακής αναφοράς, κατά την έννοια του [παραπομπή προς επικαιροποίηση, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τη νέα διοργανική συμφωνία: σημείο 17 της διοργανικής συμφωνίας της 2ας Δεκεμβρίου 2013 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση], για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού.

- (11) Ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. [...] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶ (ο «δημοσιονομικός κανονισμός») ισχύει για το πρόγραμμα Ευρατόμ, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στον παρόντα κανονισμό. Θεσπίζει κανόνες για την εκτέλεση του προϋπολογισμού της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με τις επιχορηγήσεις, τα βραβεία, τη σύναψη συμβάσεων, την έμμεση διαχείριση, τη χρηματοδοτική συνδρομή, τα χρηματοδοτικά μέσα και τις εγγυήσεις από τον προϋπολογισμό και προβλέπει ελέγχους σχετικά με την ευθύνη των δημοσιονομικών παραγόντων. [Οι κανόνες που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 322 της ΣΛΕΕ και του άρθρου 106α της Ευρατόμ αφορούν επίσης την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση γενικευμένων αδυναμιών όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη, δεδομένου ότι ο σεβασμός του κράτους δικαίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και την αποτελεσματική χρηματοδότηση της Κοινότητας.]
- (12) Τα είδη χρηματοδότησης και οι μέθοδοι εφαρμογής στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να επιλέγονται βάσει της ικανότητάς τους να επιτύχουν τους ειδικούς στόχους των δράσεων και να παράγουν αποτελέσματα, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως το κόστος των ελέγχων, τον διοικητικό φόρτο και τον εκτιμώμενο κίνδυνο μη συμμόρφωσης. Για τις επιχορηγήσεις λαμβάνεται υπόψη η χρήση των εφάπαξ ποσών, των κατ' αποκοπήν συντελεστών και του μοναδιαίου κόστους.
- (12α) Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην εξασφάλιση επαρκούς συμμετοχής των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και του ιδιωτικού τομέα γενικότερα. Η ποσοτική και ποιοτική εκτίμηση της συμμετοχής των ΜΜΕ θα πραγματοποιηθεί ως μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης και παρακολούθησης.

(12β) Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ θα πρέπει να στοχεύουν στην εξάλειψη των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων, την προώθηση της ισότητας ανδρών και γυναικών στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας, όπως προβλέπεται στα άρθρα 2 και 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 8 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η διάσταση των φύλων θα πρέπει να ενσωματώνεται στο περιεχόμενο της έρευνας και της καινοτομίας και να εφαρμόζεται σε όλα τα στάδια του ερευνητικού κύκλου.

(12βα) Με στόχο την εμβάθυνση της σχέσης μεταξύ της επιστήμης και της κοινωνίας και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης του κοινού στην επιστήμη, το πρόγραμμα Ευρατόμ θα πρέπει να ενθαρρύνει την τεκμηριωμένη ενασχόληση των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών με ζητήματα έρευνας και καινοτομίας μέσω της προώθησης της επιστημονικής εκπαίδευσης, της καλύτερης πρόσβασης στην επιστημονική γνώση, της ανάπτυξης υπεύθυνων θεματολογίων έρευνας και καινοτομίας που ανταποκρίνονται στις ανησυχίες και τις προσδοκίες των πολιτών και της κοινωνίας των πολιτών και μέσω της διευκόλυνσης της συμμετοχής τους στις δραστηριότητες του προγράμματος Ευρατόμ.

(12γ) Δράσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προγράμματος Ευρατόμ θα πρέπει να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και να τηρούν τις αρχές που αναγνωρίζονται μεταξύ άλλων από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(12δ) Είναι σημαντικό να συνεχιστεί η διευκόλυνση της εκμετάλλευσης της πνευματικής ιδιοκτησίας που αναπτύσσουν οι συμμετέχοντες, προστατεύοντας παράλληλα τα νόμιμα συμφέροντα άλλων συμμετεχόντων και της Κοινότητας σύμφωνα με τον Τίτλο II Κεφάλαιο 2 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας («Συνθήκη Ευρατόμ»).

(13) [...]

- (14) Οι στόχοι του προγράμματος Ευρατόμ θα καλυφθούν επίσης μέσω χρηματοδοτικών μέσων στο πλαίσιο του προγράμματος InvestEU, σύμφωνα με το Παράρτημα V.B του κανονισμού InvestEU⁷.
- (15) Για τη διασφάλιση της αποδοτικότερης δυνατής υλοποίησης και την επίτευξη ενός συνεκτικού, ολοκληρωμένου και διαφανούς πλαισίου για τους δικαιούχους, η συμμετοχή στο πρόγραμμα Ευρατόμ και η διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων θα πρέπει να υπόκειται στους σχετικούς κανόνες του προγράμματος-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» με κάποιες προσαρμογές ή εξαιρέσεις. Οι σχετικοί ορισμοί και τα κύρια είδη δράσεων που προβλέπονται στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» θα πρέπει να ισχύουν για το πρόγραμμα Ευρατόμ.
- (16) Το Ταμείο Εγγυήσεων των Συμμετεχόντων που συστάθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαίσιο «Ορίζων 2020» υπό τη διαχείριση της Επιτροπής αποδείχθηκε σημαντικός μηχανισμός διασφάλισης, ο οποίος μετριάξει τους κινδύνους που συνδέονται με τα ποσά που οφείλονται και δεν αποδίδονται από συμμετέχοντες αδυνατούντες να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Ως εκ τούτου, ο εν λόγω μηχανισμός διασφάλισης θα πρέπει να συνεχιστεί. Ο μηχανισμός αλληλασφάλισης («μηχανισμός») που συστάθηκε δυνάμει του προγράμματος-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» θα πρέπει να καλύπτει δράσεις στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.
- (17) Το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) θα πρέπει να συνεχίσει να προσφέρει στις πολιτικές της Ένωσης και των κρατών μελών, κατά περίπτωση, ανεξάρτητη επιστημονική τεκμηρίωση και τεχνολογική υποστήριξη με βάση τις ανάγκες των πελατών, καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου πολιτικής. Οι άμεσες δράσεις του ΚΚΕρ θα πρέπει να υλοποιούνται με ευελιξία, αποδοτικότητα και διαφάνεια, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ανάγκες των χρηστών του ΚΚΕρ και των πολιτικών της Ένωσης, ιδίως⁸ στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας, των διασφαλίσεων και της ασφάλειας, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Το ΚΚΕρ θα πρέπει να συνεχίσει να δημιουργεί πρόσθετους πόρους μέσω ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων στήριξης για τις πολιτικές της Ένωσης ή για λογαριασμό τρίτων⁹. Το ΚΚΕρ μπορεί να συμμετέχει σε έμμεσες δράσεις, όπου αυτό προβλέπεται από το σχετικό πρόγραμμα εργασίας.

⁷ Επιφύλαξη εξέτασης: AY, ΛΞ.

⁸ Επιφύλαξη εξέτασης: AY, ΛΞ.

⁹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1994, για το ρόλο του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ), 94/C126/01.

(18) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046¹⁰ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («δημοσιονομικός κανονισμός»), τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2988/95¹² του Συμβουλίου, τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96¹³ του Συμβουλίου και τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939¹⁴ του Συμβουλίου, τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης πρέπει να προστατεύονται με αναλογικά μέτρα, στα οποία περιλαμβάνονται η πρόληψη, ο εντοπισμός, η διόρθωση και η διερεύνηση παρατυπιών, συμπεριλαμβανομένης της απάτης, της ανάκτησης των απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, ενδεχομένως, της επιβολής διοικητικών κυρώσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 και τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) μπορεί να διενεργεί διοικητικές έρευνες, μεταξύ των οποίων και επιτόπιους ελέγχους και εξακριβώσεις, με σκοπό να διαπιστώνεται αν υπάρχει απάτη, διαφθορά ή άλλη παράνομη δραστηριότητα εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

¹¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

¹² Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ.1).

¹³ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ L 283 της 31.10.2017, σ.1).

Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία μπορεί να ερευνά και να διώκει αξιόποινες πράξεις εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, κατά τα οριζόμενα στην οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁵. Σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό, κάθε πρόσωπο ή οντότητα που είναι αποδέκτης κονδυλίων της Ένωσης οφείλει να συνεργάζεται πλήρως για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και πρόσβαση στην Επιτροπή, την OLAF, την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, όσον αφορά τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939, καθώς και στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΕΣ), και να μεριμνά ώστε τυχόν τρίτοι που συμμετέχουν στην εκτέλεση των κονδυλίων της Ένωσης να εκχωρούν ισοδύναμα δικαιώματα.

(18α) [Τρίτες χώρες που είναι μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) μπορούν να συμμετέχουν σε ενωσιακά προγράμματα στο πλαίσιο της συνεργασίας που εγκαθιδρύεται δυνάμει της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο¹⁶, η οποία προβλέπει την υλοποίηση των προγραμμάτων με απόφαση που λαμβάνεται βάσει της εν λόγω συμφωνίας.] Τρίτες χώρες μπορούν επίσης να συμμετέχουν βάσει άλλων νομικών πράξεων. Στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να εισαχθεί ειδική διάταξη που να παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και την αναγκαία πρόσβαση στον αρμόδιο διατάκτη, στην OLAF καθώς και στο ΕΕΣ ώστε να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους.]

¹⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (ΕΕ L 198, 28.7.2017, σ. 29).

¹⁶ ΕΕ L 1 της 3.1.1994, σ. 3.

- (19) Για να διασφαλίζονται ενιαίοι όροι υλοποίησης των δράσεων του προγράμματος Ευρατόμ, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷.
- (20) Σύμφωνα με τα σημεία 22 και 23 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου, της 13ης Απριλίου 2016, υπάρχει ανάγκη αξιολόγησης του προγράμματος Ευρατόμ με βάση πληροφορίες που θα συλλέγονται μέσω ειδικών απαιτήσεων παρακολούθησης, ενώ παράλληλα θα αποφεύγονται η υπερβολική ρύθμιση και ο διοικητικός φόρτος, ιδίως για τα κράτη μέλη. Οι εν λόγω απαιτήσεις μπορούν να περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, μετρήσιμους δείκτες ως βάση για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του προγράμματος Ευρατόμ στην πράξη.
- (21) Έχει ληφθεί η γνώμη του διοικητικού συμβουλίου του Κοινού Κέντρου Ερευνών («ΚΚΕρ»), το οποίο συγκροτήθηκε με την απόφαση 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής¹⁸, σχετικά με το επιστημονικό και τεχνολογικό περιεχόμενο των άμεσων δράσεων του ΚΚΕρ.
- (22) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Επιστημονικής και Τεχνικής Επιτροπής Ευρατόμ.
- (23) Για λόγους ασφάλειας δικαίου θα πρέπει να καταργηθεί ο κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. [...].

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

¹⁸ Απόφαση 96/282/Ευρατόμ της Επιτροπής, της 10ης Απριλίου 1996, περί αναδιοργάνωσης του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΕΕ L 107 της 30.4.1996, σ. 12).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται το πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 (το «πρόγραμμα Ευρατόμ») και καθορίζονται οι κανόνες συμμετοχής στις έμμεσες δράσεις του προγράμματος Ευρατόμ και οι κανόνες διάδοσης των αποτελεσμάτων τους, που συμπληρώνουν το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη».

Καθορίζονται οι στόχοι του προγράμματος Ευρατόμ, ο προϋπολογισμός για την περίοδο 2021-2025, οι μορφές χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (η «Κοινότητα») και οι κανόνες χορήγησης της εν λόγω χρηματοδότησης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού εφαρμόζονται οι σχετικοί ορισμοί του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. xxx του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Ορίζων Ευρώπη»)¹⁹.

Οι αναφορές των ορισμών στην «Ενωση» και στο «πρόγραμμα» νοούνται ως αναφορές στην Κοινότητα και στο πρόγραμμα Ευρατόμ. Κατά παρέκκλιση, με τον όρο «πρόγραμμα εργασίας» νοείται το έγγραφο που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή για την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ σύμφωνα με το άρθρο 16 αυτού του κανονισμού.

Όλες οι παραπομπές του παρόντος κανονισμού στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. xxx του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Ορίζων Ευρώπη») αφορούν την έκδοση που ισχύει στις ... [ΕΕ: να προστεθεί η ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού «Ορίζων Ευρώπη»].

¹⁹ Πλήρης τίτλος + παραπομπή στην ΕΕ

Στόχοι του προγράμματος

1. Γενικός στόχος του προγράμματος Ευρατόμ είναι η άσκηση δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και κατάρτισης με έμφαση στη συνεχή βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας και της ακτινοπροστασίας, καθώς και η δυναμική συμβολή στη μακροπρόθεσμη μετάβαση προς ένα κλιματικά ουδέτερο ενεργειακό σύστημα με ασφαλή και αποδοτικό τρόπο²⁰.
2. Το πρόγραμμα Ευρατόμ έχει τους ακόλουθους ειδικούς στόχους:
 - (α) βελτίωση και υποστήριξη της πυρηνικής ασφάλειας και προστασίας, των πυρηνικών διασφαλίσεων και της ακτινοπροστασίας, της ασφαλούς διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων και του παροπλισμού, συμπεριλαμβανομένων της ασφαλούς και προστατευόμενης χρήσης της πυρηνικής ενέργειας και των εφαρμογών της ιοντίζουσας ακτινοβολίας εκτός της ηλεκτροπαραγωγής·
 - (β) διατήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη της εμπειρογνωμοσύνης και των ικανοτήτων στον πυρηνικό τομέα εντός της Κοινότητας·
 - (γ) προώθηση της ανάπτυξης της παραγωγής ενέργειας με σύντηξη, ως δυναμική μελλοντική πηγή ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, και συμβολή στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού χάρτη πορείας για τη σύντηξη·
 - (δ) στήριξη της πολιτικής της Ένωσης και των κρατών μελών της όσον αφορά τη διαρκή βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας, των πυρηνικών διασφαλίσεων και της πυρηνικής προστασίας.
3. Οι στόχοι που απαριθμούνται στις παραγράφους 1 και 2 θα υλοποιηθούν σύμφωνα με το παράρτημα Ι. Με τη δέουσα αιτιολόγηση, η υλοποίηση αυτή ενδέχεται να περιλαμβάνει απαντήσεις για τις αναδυόμενες ευκαιρίες, κρίσεις και απειλές.

²⁰ Επιφύλαξη: ΑΥ, ΓΕ, ΛΞ.

Προϋπολογισμός

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ ορίζεται σε [1 675 000 000 EUR σε τρέχουσες τιμές].
2. Η ενδεικτική κατανομή του ποσού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι η εξής:
 - (α) [724 563 000] EUR για έμμεσες δράσεις για την έρευνα και την ανάπτυξη στον τομέα της σύντηξης·
 - (β) [330 930 000] EUR για έμμεσες δράσεις για την πυρηνική σχάση, την πυρηνική ασφάλεια και την ακτινοπροστασία·
 - (γ) [619 507 000] EUR για άμεσες δράσεις που αναλαμβάνει το Κοινό Κέντρο Ερευνών.

[Η Επιτροπή δεν επιτρέπεται να παρεκκλίνει, στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας προϋπολογισμού, από το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου.]

3. Το ποσό που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μπορεί επίσης να καλύπτει δαπάνες προετοιμασίας, παρακολούθησης, ελέγχου, λογιστικού ελέγχου, αξιολόγησης και άλλων δραστηριοτήτων, καθώς και αναγκαίες δαπάνες για τη διαχείριση και την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ, συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών δαπανών, καθώς και για την αξιολόγηση της επίτευξης των στόχων του. Οι διοικητικές δαπάνες που σχετίζονται με τις έμμεσες δράσεις δεν υπερβαίνουν το 6% του συνολικού ποσού στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ. Μπορεί επιπλέον να καλύπτει δαπάνες που αφορούν μελέτες, συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων και δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας, στον βαθμό που σχετίζονται με τους στόχους του προγράμματος Ευρατόμ, καθώς και δαπάνες για δίκτυα τεχνολογίας των πληροφοριών που επικεντρώνονται στην επεξεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών, όπως και για εταιρικά εργαλεία τεχνολογίας των πληροφοριών και άλλη τεχνική και διοικητική συνδρομή απαραίτητη για τη διαχείριση του προγράμματος Ευρατόμ.

4. Εφόσον είναι αναγκαίο και δεόντως δικαιολογημένο, μπορούν να εγγραφούν στον προϋπολογισμό πιστώσεις πέραν του 2025, με σκοπό την κάλυψη των δαπανών που προβλέπονται στην παράγραφο 3, προκειμένου να καταστεί εφικτή η διαχείριση δράσεων που δεν θα έχουν ολοκληρωθεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2025.
5. Οι δημοσιονομικές δεσμεύσεις για δράσεις διάρκειας άνω του ενός οικονομικού έτους είναι δυνατόν να κατανέμονται σε ετήσιες δόσεις επί σειρά ετών.
6. Με την επιφύλαξη του δημοσιονομικού κανονισμού, οι δαπάνες για δράσεις στο πλαίσιο έργων που περιλαμβάνονται στο πρώτο πρόγραμμα εργασίας μπορούν να είναι επιλέξιμες από την 1η Ιανουαρίου 2021.
7. [Πόροι που διατίθενται στα κράτη μέλη υπό επιμερισμένη διαχείριση και μπορούν να μεταφέρονται σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) XX [... κανονισμός περί κοινών διατάξεων] μπορούν, κατόπιν αιτήματος των κρατών μελών, να μεταφέρονται στο πρόγραμμα. Η Επιτροπή εκτελεί τους εν λόγω πόρους άμεσα σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α) του δημοσιονομικού κανονισμού ή έμμεσα σύμφωνα με το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ). Όταν είναι δυνατόν, οι εν λόγω πόροι χρησιμοποιούνται προς όφελος του οικείου κράτους μέλους.]

Τρίτες χώρες συνδεδεμένες με το πρόγραμμα

1. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό στη σύνδεση με τις ακόλουθες τρίτες χώρες:
 - α) υπό προσχώρηση χώρες, υποψήφιες χώρες και δυνάμει υποψήφιες χώρες ή οντότητες, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής των εν λόγω χωρών στα προγράμματα της Κοινότητας που θεσπίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή σε παρόμοιες συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που προβλέπονται σε συμφωνίες μεταξύ της Κοινότητας και των εν λόγω χωρών·
 - β) χώρες που καλύπτονται από την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τους γενικούς όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής των εν λόγω χωρών στα προγράμματα της Κοινότητας, που θεσπίζονται στις αντίστοιχες συμφωνίες-πλαίσια και στις αποφάσεις του Συμβουλίου Σύνδεσης ή σε παρόμοιες συμφωνίες, και σύμφωνα με τους ειδικούς όρους που προβλέπονται σε συμφωνίες μεταξύ της Κοινότητας και των εν λόγω χωρών·
 - γ) τρίτες χώρες και εδάφη που πληρούν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια:
 - διαθέτουν ικανοποιητικές ικανότητες στην επιστήμη, την τεχνολογία και την καινοτομία·
 - είναι προσηλωμένες σε μια οικονομία ανοικτής αγοράς που βασίζεται σε κανόνες, συμπεριλαμβανομένης της δίκαιης και ισότιμης μεταχείρισης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, με την υποστήριξη δημοκρατικών θεσμών·
 - προωθούν ενεργά πολιτικές για τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής ευημερίας των πολιτών.

Η σύνδεση κάθε τρίτης χώρας με το πρόγραμμα δυνάμει του στοιχείου γ) συνάδει με τους όρους που θεσπίζονται σε ειδική συμφωνία η οποία καλύπτει τη συμμετοχή της τρίτης χώρας σε οποιοδήποτε πρόγραμμα της Κοινότητας ή της Ένωσης, εφόσον η συμφωνία:

- διασφαλίζει δίκαιη ισορροπία όσον αφορά τις συνεισφορές και τα οφέλη της τρίτης χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα·
- καθορίζει τους όρους συμμετοχής στο πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένου του υπολογισμού των χρηματοδοτικών συνεισφορών στο πρόγραμμα και στις διοικητικές δαπάνες του. Οι εν λόγω συνεισφορές συνιστούν έσοδα για ειδικό προορισμό σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 5 του δημοσιονομικού κανονισμού·
- δεν εκχωρεί στην τρίτη χώρα εξουσία λήψης αποφάσεων σχετικά με το πρόγραμμα·
- εγγυάται τα δικαιώματα της Ένωσης να διασφαλίζει τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και να προστατεύει τα οικονομικά της συμφέροντα.

2. Όσον αφορά το εύρος της σύνδεσης κάθε τρίτης χώρας με το πρόγραμμα, λαμβάνεται υπόψη ο στόχος της τόνωσης της οικονομικής ανάπτυξης στην Ένωση μέσω της καινοτομίας. Κατά συνέπεια, με εξαίρεση τις υπό προσχώρηση χώρες, τις υποψήφιες και τις δυνάμει υποψήφιες χώρες, τμήματα του προγράμματος είναι δυνατό να εξαιρούνται από τη συμφωνία σύνδεσης με συγκεκριμένη χώρα.
3. Η συμφωνία σύνδεσης, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, προβλέπει τη συμμετοχή νομικών οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες στην Ένωση σε αντίστοιχα προγράμματα των συνδεδεμένων χωρών σύμφωνα με τους οικείους προβλεπόμενους όρους.
4. Οι όροι για τον καθορισμό του ύψους της χρηματοδοτικής συνεισφοράς εξασφαλίζουν την αυτόματη διόρθωση τυχόν σημαντικών ανισορροπιών σε σύγκριση με το ποσό που λαμβάνουν οι οντότητες που είναι εγκατεστημένες στη συνδεδεμένη χώρα μέσω της συμμετοχής στο πρόγραμμα, λαμβανομένων υπόψη των δαπανών διαχείρισης, εκτέλεσης και λειτουργίας του προγράμματος.]

Υλοποίηση και μορφές χρηματοδότησης

1. Το πρόγραμμα Ευρατόμ υλοποιείται υπό άμεση διαχείριση σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό ή υπό έμμεση διαχείριση με φορείς χρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του δημοσιονομικού κανονισμού.
2. Το πρόγραμμα Ευρατόμ μπορεί να παρέχει χρηματοδότηση σε οποιαδήποτε από τις μορφές που προβλέπονται στον δημοσιονομικό κανονισμό, ιδίως επιχορηγήσεις, οι οποίες αποτελούν την κύρια μορφή στήριξης για τις έμμεσες δράσεις του προγράμματος. Μπορεί επίσης να παρέχει χρηματοδότηση υπό μορφή βραβείων, συμβάσεων και χρηματοπιστωτικών μέσων στο πλαίσιο συνδυαστικών πράξεων.
3. Οι βασικοί τύποι δράσεων που θα υλοποιούνται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ αναφέρονται και ορίζονται στο άρθρο 2 του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη», όπως οι δράσεις έρευνας και καινοτομίας, οι δράσεις καινοτομίας, οι δράσεις καινοτομίας και διείσδυσης στην αγορά, οι δράσεις κατάρτισης και κινητικότητας, οι δράσεις συγχρηματοδότησης προγράμματος, οι δράσεις σύναψης προεμπορικών συμβάσεων, οι δράσεις σύναψης δημόσιων συμβάσεων καινοτόμων λύσεων, οι δράσεις συγχρηματοδότησης προγράμματος και οι δράσεις συντονισμού και στήριξης, τα βραβεία παροχής κινήτρων και τα βραβεία αναγνώρισης.

Οι μορφές χρηματοδότησης που αναφέρονται στην παράγραφο 2 χρησιμοποιούνται με ευελιξία σε όλο το φάσμα των στόχων του προγράμματος Ευρατόμ, ενώ η χρήση τους καθορίζεται με βάση τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες του κάθε στόχου.
4. Το πρόγραμμα Ευρατόμ στηρίζει επίσης άμεσες δράσεις που αναλαμβάνει το ΚΚΕρ.

Ευρωπαϊκές συμπράξεις²¹

1. Μέρη του προγράμματος Ευρατόμ μπορούν να υλοποιούνται μέσω ευρωπαϊκών συμπράξεων.
2. Η συμμετοχή της Κοινότητας σε ευρωπαϊκές συμπράξεις μπορεί να λαμβάνει οποιαδήποτε από τις ακόλουθες μορφές:
 - α) συμμετοχή σε συμπράξεις που συγκροτούνται βάσει μνημονίων συμφωνίας και/ή συμβατικών διευθετήσεων μεταξύ της Επιτροπής και δημόσιων ή ιδιωτικών εταίρων, όπου προσδιορίζονται οι στόχοι της σύμπραξης, οι σχετικές δεσμεύσεις όλων των εμπλεκόμενων μερών για χρηματοδοτικές συνεισφορές και/ή συνεισφορές σε είδος των εταίρων, οι κύριοι δείκτες επιδόσεων και επιπτώσεων, τα παραδοτέα αποτελέσματα και οι διαδικασίες για την υποβολή εκθέσεων. Συμπεριλαμβάνονται οι συμπληρωματικές δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας που υλοποιούνται από τους εταίρους και από το πρόγραμμα Ευρατόμ (ευρωπαϊκές συμπράξεις κοινού προγραμματισμού).
 - β) συμμετοχή και χρηματοδοτική συνεισφορά σε πρόγραμμα δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας, όπου προσδιορίζονται οι στόχοι, οι βασικοί δείκτες επιδόσεων και επιπτώσεων και τα παραδοτέα αποτελέσματα, με βάση τη δέσμευση των εταίρων για χρηματοδοτικές συνεισφορές και/ή συνεισφορές σε είδος και την ενοποίηση των σχετικών δραστηριοτήτων των εταίρων μέσω δράσης συγχρηματοδότησης προγράμματος Ευρατόμ (συγχρηματοδοτούμενες ευρωπαϊκές συμπράξεις).
3. Οι ευρωπαϊκές συμπράξεις:
 - α) συγκροτούνται σε περιπτώσεις στις οποίες θα επιτύχουν αποτελεσματικότερα τους στόχους του προγράμματος Ευρατόμ απ' ό,τι η Κοινότητα μόνη της και σε σύγκριση με άλλες μορφές στήριξης του προγράμματος Ευρατόμ. Στα μέρη αυτά διατίθεται κατάλληλο μερίδιο του προϋπολογισμού του προγράμματος Ευρατόμ.

²¹ Επιφύλαξη εξέτασης: ΑΥ, ΛΞ.

- β) τηρούν τις αρχές της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας, της διαφάνειας, του ανοικτού χαρακτήρα, του αντίκτυπου για την Ένωση και εντός αυτής, των ισχυρών αποτελεσμάτων μόχλευσης σε επαρκή κλίμακα, της μακροπρόθεσμης χρηματοδοτικής δέσμευσης όλων των εμπλεκόμενων μερών, της ευελιξίας στην εφαρμογή, της συνοχής, του συντονισμού και της συμπληρωματικότητας με πρωτοβουλίες σε ενωσιακό, τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και, κατά περίπτωση, διεθνές επίπεδο ή άλλες συμπράξεις·
- γ) έχουν σαφή προσέγγιση κύκλου ζωής, είναι χρονικά προσδιορισμένες και προβλέπουν όρους για τη σταδιακή κατάργηση της χρηματοδότησης βάσει του προγράμματος Ευρατόμ.
4. Οι διατάξεις και τα κριτήρια βάσει των οποίων διενεργείται η επιλογή, η υλοποίηση, η παρακολούθηση, η αξιολόγηση και η σταδιακή παύση της χρηματοδότησης παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙΙ του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη».

Άρθρο 8

Ανοικτή επιστήμη

Οι διατάξεις σχετικά με την ανοικτή επιστήμη που καθορίζονται στο πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» εφαρμόζονται στο πρόγραμμα Ευρατόμ.

Άρθρο 9

Επιλέξιμες δράσεις και κανόνες συμμετοχής και διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων

1. Επιλέξιμες για χρηματοδότηση είναι μόνον οι δράσεις οι οποίες υλοποιούν τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.
2. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 και 4 του παρόντος άρθρου, ο τίτλος ΙΙ σχετικά με τους κανόνες συμμετοχής και διάδοσης του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη» εφαρμόζεται στις δράσεις που λαμβάνουν στήριξη από το πρόγραμμα Ευρατόμ. Οι αναφορές στην «Ένωση» και στο «πρόγραμμα» νοούνται ως αναφορές στην Κοινότητα και στο πρόγραμμα Ευρατόμ, κατά περίπτωση. Κάθε αναφορά του όρου «κανόνες ασφαλείας» συμπεριλαμβάνει τα αμυντικά συμφέροντα των κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 24 της Συνθήκης Ευρατόμ.
3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 36 παράγραφος 4 του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη», το δικαίωμα προβολής αντιρρήσεων μπορεί να καλύπτει και τη χορήγηση μη αποκλειστικών αδειών.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 37 παράγραφος 5 του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη», δικαιούχος που έχει λάβει χρηματοδότηση από την Κοινότητα παραχωρεί πρόσβαση στα αποτελέσματά της στα όργανα της Κοινότητας, στους φορείς χρηματοδότησης ή στην κοινή επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια» με σκοπό την ανάπτυξη, την υλοποίηση και την παρακολούθηση των πολιτικών και των προγραμμάτων της Κοινότητας ή των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη διεθνή συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς. Στα εν λόγω δικαιώματα πρόσβασης περιλαμβάνεται το δικαίωμα εκχώρησης άδειας σε τρίτους για χρήση των αποτελεσμάτων σε δημόσιες συμβάσεις και το δικαίωμα περαιτέρω εκχώρησης αδειών, τα οποία περιορίζονται σε μη εμπορική και μη ανταγωνιστική χρήση και παραχωρούνται ατελώς.
5. Ο μηχανισμός αλληλασφάλισης που συστάθηκε δυνάμει του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη» καλύπτει τον κίνδυνο που συνδέεται με τη μη είσπραξη ποσών οφειλόμενων από δικαιούχους στην Επιτροπή ή σε φορείς χρηματοδότησης βάσει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 10

Σωρευτική, συμπληρωματική και συνδυασμένη χρηματοδότηση

1. Το πρόγραμμα Ευρατόμ υλοποιείται σε συνέργεια με άλλα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης.
- 1α. Για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος Ευρατόμ και την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων του προγράμματος Ευρατόμ και του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη», οι εγκάρσιες δραστηριότητες που αφορούν τους στόχους του προγράμματος Ευρατόμ και/ή αυτές με τις οποίες υλοποιείται το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» μπορούν να επωφεληθούν από την χρηματοδοτική συνεισφορά της Κοινότητας. Ειδικότερα, το πρόγραμμα Ευρατόμ μπορεί να παράσχει χρηματοδοτική συνεισφορά σε δράσεις Marie Skłodowska-Curie (MSCA) για τη στήριξη δραστηριοτήτων σχετικών με την πυρηνική έρευνα.

- [2. Δράση που έχει λάβει χρηματοδοτική συνεισφορά από άλλο πρόγραμμα της Ένωσης μπορεί επίσης να λάβει χρηματοδοτική συνεισφορά στο πλαίσιο του προγράμματος, με την προϋπόθεση ότι οι δύο συνεισφορές δεν καλύπτουν τις ίδιες δαπάνες. Οι κανόνες κάθε συνεισφέροντος ενωσιακού προγράμματος ισχύουν για την αντίστοιχη συνεισφορά του στη δράση. Η σωρευτική χρηματοδότηση δεν υπερβαίνει το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών της δράσης και η στήριξη από διαφορετικά ενωσιακά προγράμματα μπορεί να υπολογίζεται κατ' αναλογία, σύμφωνα με τα έγγραφα στα οποία προβλέπονται οι όροι στήριξης.
3. Οι δράσεις που πληρούν τους ακόλουθους σωρευτικούς και συγκριτικούς όρους:
- α) έχουν αξιολογηθεί σε πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος·
 - β) συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων·
 - γ) δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της εν λόγω πρόσκλησης υποβολής προτάσεων λόγω δημοσιονομικών περιορισμών·

μπορούν να λάβουν στήριξη από το [Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ ή το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο [67] παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) XX [κανονισμός περί κοινών διατάξεων] και το άρθρο [8] του κανονισμού (ΕΕ) XX [χρηματοδότηση, διαχείριση και παρακολούθηση της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής]], υπό τον όρο ότι οι εν λόγω δράσεις συνάδουν με τους στόχους του οικείου προγράμματος. Εφαρμόζονται οι κανόνες του Ταμείου που παρέχει τη στήριξη.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 11

Προγράμματα εργασίας

1. Η Επιτροπή εγκρίνει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 4, τα προγράμματα εργασίας που αναφέρονται στο άρθρο 110 του δημοσιονομικού κανονισμού για την υλοποίηση των έμμεσων δράσεων. Τα προγράμματα εργασίας καθορίζουν, κατά περίπτωση, το συνολικό ποσό που προορίζεται για τις συνδυαστικές πράξεις.
2. Επιπλέον των απαιτήσεων του άρθρου 110 του δημοσιονομικού κανονισμού, τα προγράμματα εργασίας περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα:
 - α) ένδειξη του ποσού που κατανέμεται σε κάθε δράση και ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης·
 - β) σε περίπτωση επιχορηγήσεων, τις προτεραιότητες, τα κριτήρια επιλογής και χορήγησης και το σχετικό βάρος των διαφόρων κριτηρίων ανάθεσης, καθώς και το ανώτατο ποσοστό χρηματοδότησης των συνολικών επιλέξιμων δαπανών·
 - γ) τυχόν επιπλέον υποχρεώσεις των δικαιούχων, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 37 του προγράμματος-πλαισίου «Ορίζων Ευρώπη»·
 - δ) πολυετή προσέγγιση και στρατηγικούς προσανατολισμούς για τα επόμενα έτη υλοποίησης.
3. Η Επιτροπή καταρτίζει πολυετές πρόγραμμα εργασίας για άμεσες δράσεις τις οποίες αναλαμβάνει το ΚΚΕρ σύμφωνα με την απόφαση 96/282/Ευρατόμ.

Παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί συνεχώς τη διαχείριση και την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ. Προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια, τα δεδομένα αυτά πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται με εύκολα προσβάσιμο τρόπο στην ιστοσελίδα της Επιτροπής, σύμφωνα με την τελευταία επικαιροποίηση.

Σε αυτά περιλαμβάνονται χρονικά προσδιορισμένοι δείκτες βάσει των οποίων υποβάλλεται ετήσια έκθεση για την πρόοδο του προγράμματος Ευρατόμ όσον αφορά την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 3 και παρατίθενται στο παράρτημα II, καθώς και κατευθύνσεις επιπτώσεων.

2. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική αξιολόγηση της προόδου του προγράμματος Ευρατόμ όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις, προκειμένου να καταρτίσει διατάξεις για ένα πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης, μεταξύ άλλων με τροποποιήσεις του παραρτήματος II για την αναθεώρηση και τη συμπλήρωση των δεικτών κατεύθυνσης επιπτώσεων, όταν κρίνεται απαραίτητο, και τον καθορισμό γραμμών αναφοράς και στόχων. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 3.
3. Το σύστημα υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις επιδόσεις διασφαλίζει την αποτελεσματική, αποδοτική και έγκαιρη συλλογή δεδομένων για την παρακολούθηση της υλοποίησης και των αποτελεσμάτων του προγράμματος, χωρίς να αυξάνει τη διοικητική επιβάρυνση για τους δικαιούχους. Προς τον σκοπό αυτό, επιβάλλονται αναλογικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων στους αποδέκτες κονδυλίων από την Κοινότητα και, κατά περίπτωση, στα κράτη μέλη.

Ενημέρωση, επικοινωνία, δημοσιότητα, διάδοση και εκμετάλλευση

1. Οι αποδέκτες χρηματοδότησης από το πρόγραμμα Ευρατόμ μνημονεύουν ρητώς την προέλευσή της και διασφαλίζουν την προβολή της χρηματοδότησης από την Κοινότητα (ιδίως κατά την προώθηση των δράσεων και των αποτελεσμάτων τους, συμπεριλαμβανομένων των βραβείων), παρέχοντας συνεκτική, αποτελεσματική και αναλογική στοχευμένη πληροφόρηση σε πολλαπλούς αποδέκτες, μεταξύ άλλων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στο ευρύ κοινό.
2. Η Επιτροπή πραγματοποιεί δραστηριότητες ενημέρωσης και επικοινωνίας όσον αφορά το πρόγραμμα Ευρατόμ, τις δράσεις του και τα αποτελέσματά τους. Επιπλέον, παρέχει έγκαιρη και διεξοδική ενημέρωση στα κράτη μέλη και στους δικαιούχους. Υπηρεσίες ανάπτυξης επαφών βασισμένες σε τεκμηρίωση, ανάλυση και δικτυακές συνάφειες παρέχονται σε ενδιαφερόμενες οντότητες, προκειμένου να συγκροτηθούν κοινοπραξίες για συνεργατικά έργα, με ιδιαίτερη προσοχή στον εντοπισμό ευκαιριών δικτύωσης για νομικές οντότητες από κράτη μέλη με χαμηλές επιδόσεις σε E&K. Βάσει της ανάλυσης αυτής, μπορούν να διοργανώνονται στοχευμένες εκδηλώσεις ανάπτυξης επαφών σε συνάρτηση με ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα Ευρατόμ συμβάλλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Κοινότητας, στον βαθμό που αυτές είναι συναφείς με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.
3. Η Επιτροπή εκπονεί επίσης στρατηγική διάδοσης και εκμετάλλευσης με σκοπό τη βελτίωση της διαθεσιμότητας και της διάδοσης των ερευνητικών και καινοτόμων αποτελεσμάτων και γνώσεων του προγράμματος Ευρατόμ, προκειμένου να επιταχυνθεί η αξιοποίησή τους με σκοπό τη χρήση τους στην αγορά και την τόνωση των επιπτώσεων του προγράμματος Ευρατόμ. Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται στο πρόγραμμα Ευρατόμ συμβάλλουν επίσης στην εταιρική προβολή των πολιτικών προτεραιοτήτων της Κοινότητας, καθώς και σε δραστηριότητες ενημέρωσης, επικοινωνίας, δημοσιότητας, διάδοσης και εκμετάλλευσης, στο βαθμό που σχετίζονται με τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Αξιολόγηση

1. Οι αξιολογήσεις διενεργούνται εγκαίρως, ώστε να τροφοδοτούν με στοιχεία τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για το πρόγραμμα, το διάδοχο πρόγραμμα και άλλες πρωτοβουλίες στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας.
2. Η ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος Ευρατόμ διενεργείται, με τη συνδρομή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων επιλεγμένων βάσει διαφανούς διαδικασίας, όταν υπάρχουν επαρκείς διαθέσιμες πληροφορίες για την υλοποίηση του προγράμματος Ευρατόμ, το αργότερο όμως τέσσερα έτη από την έναρξη της υλοποίησης του προγράμματος. Περιλαμβάνει εκτίμηση των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων προγενέστερων προγραμμάτων έρευνας και κατάρτισης Ευρατόμ και αποτελεί τη βάση για την αναπροσαρμογή της εκτέλεσης και/ή της αξιολόγησης του προγράμματος, εφόσον κρίνεται σκόπιμο. Αξιολογεί την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνάφεια, τη συνοχή και την προστιθέμενη αξία του προγράμματος Ευρατόμ για την Κοινότητα.
3. Μετά το πέρας της υλοποίησης του προγράμματος Ευρατόμ και το αργότερο τέσσερα έτη μετά το πέρας της περιόδου που ορίζεται στο άρθρο 1, διενεργείται τελική αξιολόγηση του προγράμματος Ευρατόμ από την Επιτροπή. Σε αυτήν περιλαμβάνεται αξιολόγηση των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων των προηγούμενων προγραμμάτων έρευνας και κατάρτισης Ευρατόμ.
4. Η Επιτροπή ανακοινώνει και δημοσιεύει τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων, μαζί με τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Λογιστικοί έλεγχοι

1. Το σύστημα ελέγχου του προγράμματος Ευρατόμ διασφαλίζει τη δέουσα ισορροπία μεταξύ εμπιστοσύνης και ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τις διοικητικές και λοιπές δαπάνες των ελέγχων σε όλα τα επίπεδα, ιδίως για τους δικαιούχους. Οι κανόνες λογιστικού ελέγχου πρέπει να είναι σαφείς, σταθεροί και συνεκτικοί καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος Ευρατόμ.
2. Οι δράσεις που λαμβάνουν κοινή χρηματοδότηση από διαφορετικά ενωσιακά προγράμματα ελέγχονται μία μόνο φορά, ο δε έλεγχος καλύπτει το σύνολο των σχετικών προγραμμάτων και των αντίστοιχων εφαρμοστέων κανόνων τους.
3. Η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης μπορεί να στηριχθεί σε συνδυασμένες αξιολογήσεις συστημάτων σε επίπεδο δικαιούχου. Η συνδυασμένες αξιολογήσεις είναι προαιρετικές για ορισμένες κατηγορίες δικαιούχων και συνίστανται σε έλεγχο συστημάτων και διαδικασιών, ο οποίος συμπληρώνεται από λογιστικό έλεγχο των πράξεων και διενεργούνται από αρμόδιο ανεξάρτητο ελεγκτή που διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα να διεξάγει επίσημους ελέγχους λογιστικών εγγράφων σύμφωνα με την οδηγία 2006/43/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Οι εν λόγω αξιολογήσεις μπορούν να χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή ή τον φορέα χρηματοδότησης για να διαπιστώνουν κατά πόσον προσφέρονται συνολικά διαβεβαιώσεις χρηστής οικονομικής διαχείρισης των δαπανών και για να αναθεωρούν το επίπεδο των εκ των υστέρων λογιστικών ελέγχων και των πιστοποιητικών οικονομικών καταστάσεων.
4. Σύμφωνα με το άρθρο 127 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή ή ο φορέας χρηματοδότησης μπορεί να στηριχθεί σε λογιστικούς ελέγχους σχετικά με τη χρήση των συνεισφορών της Κοινότητας, οι οποίοι διενεργούνται από άλλα ανεξάρτητα και αρμόδια πρόσωπα ή οντότητες, συμπεριλαμβανομένων προσώπων ή οντοτήτων μη εντεταλμένων από τα θεσμικά όργανα ή τους οργανισμούς της Ένωσης.
5. Οι λογιστικοί έλεγχοι μπορούν να διενεργούνται έως και δύο έτη μετά την πληρωμή του υπολοίπου.
- 5α. Η Επιτροπή δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές για τους λογιστικούς ελέγχους, με σκοπό να διασφαλίσει την αξιόπιστη και ομοιόμορφη εφαρμογή και ερμηνεία των διαδικασιών και κανόνων ελέγχου καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Η επιτροπή συνεδριάζει σε δύο διαφορετικές συνθέσεις για τα θέματα του προγράμματος Ευρατόμ, μία σχετικά με τη σχάση και μία σχετικά με τη σύντηξη.

Προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή του προγράμματος, για κάθε συνεδρίαση της επιτροπής προγράμματος Ευρατόμ που ορίζεται στην ημερήσια διάταξη η Επιτροπή θα επιστρέφει, σύμφωνα με τις ισχύουσες κατευθυντήριες γραμμές της, τα έξοδα ενός αντιπροσώπου ανά κράτος μέλος, καθώς και ενός εμπειρογνώμονα/συμβούλου ανά κράτος μέλος για εκείνα τα σημεία της ημερήσιας διάταξης για τα οποία τα κράτη μέλη απαιτούν συγκεκριμένη εμπειρογνωσία.

3. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
4. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
5. Σε περίπτωση που η γνώμη της επιτροπής πρέπει να ληφθεί με γραπτή διαδικασία, η εν λόγω διαδικασία περατώνεται χωρίς αποτέλεσμα εάν, εντός της προθεσμίας έκδοσης γνώμης, ο πρόεδρος της επιτροπής το αποφασίσει ή το ζητήσει απλή πλειοψηφία των μελών της επιτροπής.
6. Η Επιτροπή ενημερώνει σε τακτική βάση την επιτροπή σχετικά με τη συνολική πρόοδο υλοποίησης του προγράμματος Ευρατόμ και της παρέχει έγκαιρη πληροφόρηση σχετικά με όλες τις δράσεις που προτείνονται ή χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ.

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Σε περίπτωση συμμετοχής τρίτης χώρας στο πρόγραμμα με απόφαση στο πλαίσιο διεθνούς συμφωνίας ή δυνάμει οποιασδήποτε άλλης νομικής πράξης, η τρίτη χώρα παρέχει τα αναγκαία δικαιώματα και την πρόσβαση που απαιτείται στον αρμόδιο διατάκτη, στην OLAF και στο ΕΕΣ, ώστε να ασκούν πλήρως τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους. Στην περίπτωση της OLAF, στα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνεται το δικαίωμα διενέργειας ερευνών, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων ελέγχων και εξακριβώσεων, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18

Κατάργηση

Ο κανονισμός [αριθ: ...για τη θέσπιση του προγράμματος Ευρατόμ 2019-2020] καταργείται από την 1η Ιανουαρίου 2021.

Άρθρο 19

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει τη συνέχιση ή την τροποποίηση των σχετικών δράσεων δυνάμει του κανονισμού [το πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020], ο οποίος συνεχίζει να εφαρμόζεται στις εν λόγω δράσεις μέχρι τη λήξη τους.
2. Εάν κριθεί αναγκαίο, τυχόν εναπομένοντα καθήκοντα της επιτροπής που συστάθηκε δυνάμει του κανονισμού [το πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020] αναλαμβάνονται από την επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 16.
3. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για το πρόγραμμα Ευρατόμ μπορεί επίσης να καλύπτει δαπάνες τεχνικής και διοικητικής βοήθειας που είναι αναγκαίες για να διασφαλιστεί η μετάβαση μεταξύ του προγράμματος Ευρατόμ και των μέτρων που θεσπίστηκαν από το προηγούμενο πρόγραμμα, [το πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020].
4. [Επανεισροές από χρηματοδοτικά μέσα που θεσπίστηκαν δυνάμει του κανονισμού [το πρόγραμμα Ευρατόμ 2019-2020] μπορούν να επενδυθούν στο πρόγραμμα InvestEU που θεσπίστηκε δυνάμει του κανονισμού XX²²].

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Η επίτευξη των ειδικών στόχων που παρατίθενται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 επιδιώκεται στο σύνολο του προγράμματος Ευρατόμ, σύμφωνα με τις γενικές γραμμές δραστηριοτήτων που περιγράφονται στο παρόν παράρτημα. Με την εφαρμογή των εν λόγω ειδικών στόχων το πρόγραμμα Ευρατόμ στηρίζει τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας της Ευρατόμ²⁴ και ενισχύει τις ερευνητικές τους προσπάθειες, καθώς και τις προσπάθειες του ιδιωτικού τομέα. Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να συμβάλουν στη διατήρηση και την περαιτέρω ανάπτυξη της τεχνολογικής πρωτοπορίας στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας.

Για την επίτευξη των ειδικών στόχων το πρόγραμμα Ευρατόμ θα στηρίζει εγκάρσιες δραστηριότητες που διασφαλίζουν τη συνέργεια των ερευνητικών προσπαθειών για την επίλυση κοινών προβλημάτων. Θα διασφαλιστούν επίσης οι κατάλληλοι σύνδεσμοι και οι κατάλληλες διεπαφές, όπως για παράδειγμα οι κοινές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων, με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη». Οι σχετικές δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας μπορούν επίσης να επωφεληθούν από τη χρηματοδοτική στήριξη που παρέχεται από τα Ταμεία δυνάμει του κανονισμού [κανονισμός περί κοινών διατάξεων] εφόσον είναι σύμφωνες με τους στόχους και κανονισμούς των εν λόγω Ταμείων.

²⁴ Ειδικότερα, η οδηγία 2009/71/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια πυρηνικών εγκαταστάσεων, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2014/87/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 2014· οδηγία 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2011, η οποία θεσπίζει κοινοτικό πλαίσιο για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων· Οδηγία 2006/117/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2006, σχετικά με την επιτήρηση και τον έλεγχο των αποστολών ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένου πυρηνικού καυσίμου· οδηγία 2013/59/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 5ης Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό βασικών προτύπων ασφαλείας για την προστασία από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες και την κατάργηση των οδηγιών 89/618/Ευρατόμ, 90/641/Ευρατόμ, 96/29/Ευρατόμ, 97/43/Ευρατόμ και 2003/122/Ευρατόμ, η οδηγία 2013/51/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2013, περί θεσπίσεως απαιτήσεων προστασίας της υγείας του πληθυσμού από ραδιενεργές ουσίες που περιέχονται στο νερό ανθρώπινης κατανάλωσης και ο κανονισμός (Ευρατόμ) 2016/52, της 15ης Ιανουαρίου 2016, για τον καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων ραδιορρύπανσης των τροφίμων και των ζωοτροφών κατόπιν πυρηνικού ατυχήματος ή άλλου έκτακτου ραδιολογικού συμβάντος.

Οι δραστηριότητες που παρατίθενται στο παρόν παράρτημα συμπεριλαμβάνουν τη διεθνή συνεργασία στην πυρηνική έρευνα και καινοτομία για ειρηνικούς σκοπούς, βάσει κοινών στόχων και αμοιβαίας εμπιστοσύνης, με σκοπό την εξασφάλιση σαφών και σημαντικών οφελών για την Ένωση, τους πολίτες και το περιβάλλον. Σε αυτήν περιλαμβάνεται η διεθνής συνεργασία μέσω πολυμερών πλαισίων. Το ΚΚΕρ, ως το εκτελεστικό όργανο της Ευρατόμ για το Διεθνές Φόρουμ Τέταρτης Γενιάς (GIF)²⁵, θα εξακολουθήσει να διευκολύνει και να συντονίζει τη συνεισφορά και τη συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας στις δραστηριότητες έρευνας και κατάρτισης του GIF. Η συνεισφορά στις δραστηριότητες του GIF στο πλαίσιο του προγράμματος Ευρατόμ επικεντρώνεται σε δραστηριότητες εκπαίδευσης και κατάρτισης σχετικά με την ασφάλεια, την ακτινοπροστασία, τις διασφαλίσεις και τη μη διάδοση, ειδικά για τα συστήματα τέταρτης γενιάς²⁶.

Κάθε νέα δραστηριότητα που ανατίθεται στο Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) αναλύεται από το διοικητικό του συμβούλιο, ώστε να ελέγχεται η συνοχή της με τις δραστηριότητες που ήδη αναπτύσσουν τα κράτη μέλη και να αποφεύγεται η επικάλυψη δραστηριοτήτων πυρηνικής έρευνας και ανάπτυξης στην Ένωση.

Οι προτεραιότητες των προγραμμάτων εργασίας πρέπει να καθορίζονται από την Επιτροπή με βάση τις εισροές από τις εθνικές δημόσιες αρχές και τους ενδιαφερόμενους φορείς του τομέα της πυρηνικής έρευνας που συγκροτούνται σε φορείς ή πλαίσια, όπως οι ευρωπαϊκές τεχνολογικές πλατφόρμες, οι ενώσεις, οι πρωτοβουλίες και τα τεχνικά φόρουμ για τα πυρηνικά συστήματα και την πυρηνική ασφάλεια, τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων, τη διαχείριση αναλωθέντων πυρηνικών καυσίμων και την ακτινοπροστασία/τον κίνδυνο από χαμηλές δόσεις, τις πυρηνικές διασφαλίσεις και την πυρηνική προστασία, την έρευνα στον τομέα της σύντηξης, ή οποιονδήποτε σχετικό οργανισμό ή φόρουμ αρμόδιων ενδιαφερόμενων φορέων.

²⁵ Σύμφωνα με το άρθρο III.2 της συμφωνίας-πλαισίου διεθνούς συνεργασίας για την έρευνα και την ανάπτυξη συστημάτων πυρηνικής ενέργειας τέταρτης γενιάς.

²⁶ Επιφύλαξη εξέτασης: ΑΥ, ΔΞ.

Η έρευνα και η κατάρτιση στους ακόλουθους τομείς θα είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το πρόγραμμα Ευρατόμ:

α) βελτίωση και υποστήριξη της πυρηνικής ασφάλειας, της προστασίας, των διασφαλίσεων και της ακτινοπροστασίας, της ασφαλούς διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων και του παροπλισμού, συμπεριλαμβανομένων της ασφαλούς και προστατευόμενης χρήσης της πυρηνικής ενέργειας και των εφαρμογών της ιοντίζουσας ακτινοβολίας εκτός της ηλεκτροπαραγωγής²⁷

- (1) **Πυρηνική ασφάλεια:** ασφάλεια των συστημάτων αντιδραστήρων και των κύκλων καυσίμου, που χρησιμοποιούνται στην Κοινότητα ή, στον βαθμό που απαιτείται, προκειμένου να διατηρηθεί στην Κοινότητα ευρεία εμπειρογνωμοσύνη σε θέματα πυρηνικής ασφάλειας, των τύπων αντιδραστήρων και των κύκλων καυσίμου τους, όπως ο διαχωρισμός και η μεταστοιχείωση, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον.
- (2) **Ασφαλής διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων:** η διαχείριση και, ιδίως, οι δραστηριότητες πριν από τη διάθεση και η διάθεση των ενδιάμεσων ραδιενεργών αποβλήτων υψηλής ραδιενέργειας και μακράς διάρκειας ζωής και των αναλωθέντων πυρηνικών καυσίμων, καθώς και άλλων ροών και τύπων ραδιενεργών αποβλήτων, για τα οποία είτε δεν υπάρχουν σήμερα βιομηχανικά ώριμες διαδικασίες είτε υπάρχουν αλλά θα μπορούσαν να βελτιωθούν· η ελαχιστοποίηση των ραδιενεργών αποβλήτων και η μείωση της ραδιοτοξικότητας των εν λόγω αποβλήτων· η διαχείριση και η μεταφορά γνώσεων και ικανοτήτων μεταξύ γενεών και μεταξύ των προγραμμάτων των κρατών μελών όσον αφορά τη διαχείριση ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωθέντων καυσίμων.
- (3) **Παροπλισμός:** η έρευνα για την ανάπτυξη και αξιολόγηση τεχνολογιών για τον παροπλισμό και την περιβαλλοντική αποκατάσταση των πυρηνικών εγκαταστάσεων· η υποστήριξη της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και γνώσεων σχετικά με τον παροπλισμό.

²⁷ Εκτός από την πυρηνική προστασία, τις πυρηνικές διασφαλίσεις και τη μη διάδοση των πυρηνικών όπλων, οι δραστηριότητες αυτές μπορούν να υλοποιούνται μέσω άμεσων και έμμεσων δράσεων.

(4) Εφαρμογές της πυρηνικής επιστήμης και της ιοντίζουσας ακτινοβολίας, ακτινοπροστασία, ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης:

- Εφαρμογές της πυρηνικής επιστήμης και των τεχνολογιών της ιοντίζουσας ακτινοβολίας στους τομείς της ιατρικής, της βιομηχανίας και άλλους ερευνητικούς τομείς.
- Επιπτώσεις και κίνδυνοι των χαμηλών δόσεων ακτινοβολίας λόγω της βιομηχανικής, ιατρικής ή περιβαλλοντικής έκθεσης.
- Ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης λόγω ατυχημάτων από ακτινοβολία, και έρευνα στον τομέα της ακτινοοικολογίας.
- Ασφαλής προμήθεια και χρήση ραδιοϊσοτόπων και σχετική προστασία.
- Έρευνα σε μοντέλα διασποράς της ακτινοβολίας στο περιβάλλον και στήριξη της ανταλλαγής δεδομένων, συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και συνεργασία για τις τεχνικές μέτρησης²⁸ (θα υλοποιηθεί με άμεσες δράσεις).

²⁸ Άρθρα 35, 36, 38 Ευρατόμ· απόφαση 87/600/Ευρατόμ του Συμβουλίου.

(5) **Πυρηνική προστασία, πυρηνικές διασφαλίσεις και μη διάδοση των πυρηνικών όπλων** (θα υλοποιηθεί με άμεσες δράσεις):

- Μέθοδοι και τεχνολογία για την υποστήριξη και την ενίσχυση των πυρηνικών διασφαλίσεων σε επίπεδο Κοινότητας και διεθνώς.
- Επιχειρησιακή υποστήριξη και κατάρτιση στο σύστημα πυρηνικών διασφαλίσεων της Ευρατόμ.
- Τεχνική στήριξη για την εφαρμογή της Συνθήκης περί μη διαδόσεως των πυρηνικών όπλων στο πεδίο των πυρηνικών διασφαλίσεων, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης για την ενίσχυση του συστήματος ελέγχου των εξαγωγών της ΕΕ.
- Έρευνα και υποστήριξη για την ενίσχυση της ασφάλειας και της προστασίας εντός του παγκόσμιου πλαισίου για τα χημικά, βιολογικά, ραδιολογικά και πυρηνικά μέσα (ΧΒΡΠ) και των συναφών στρατηγικών της Ένωσης²⁹.
- Μέθοδοι και τεχνολογίες ανίχνευσης πυρηνικών και ραδιενεργών υλικών εκτός ρυθμιστικού ελέγχου, και πρόληψη και αντιμετώπιση περιστατικών που σχετίζονται με τέτοια υλικά, συμπεριλαμβανομένης των πυρηνικών εγκληματολογικών ερευνών.
- Στήριξη της ανάπτυξης ικανοτήτων σχετικά με την πυρηνική προστασία, με αξιοποίηση του Ευρωπαϊκού Εκπαιδευτικού Κέντρου Πυρηνικής Ασφάλειας.

²⁹ Επιφύλαξη εξέτασης: ΑΥ, ΛΞ.

β) Διατήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη της εμπειρογνωμοσύνης και των ικανοτήτων στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας εντός της Κοινότητας

- (1) Εκπαίδευση, κατάρτιση και κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, όπως οι δράσεις Marie Skłodowska-Curie (MSCA).
- (2) Προώθηση της καινοτομίας, διαχείριση της γνώσης, διάδοση και εκμετάλλευση της πυρηνικής επιστήμης και τεχνολογίας, ιδίως για την πυρηνική ασφάλεια, την πυρηνική προστασία, τις πυρηνικές διασφαλίσεις και την ακτινοπροστασία³⁰.
- (3) Στήριξη της μεταφοράς τεχνολογίας από την έρευνα στη βιομηχανία.
- (4) Στήριξη της προετοιμασίας και ανάπτυξης ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής βιομηχανικής ικανότητας στον τομέα της σύντηξης.
- (5) Ενίσχυση της παροχής και της διαθεσιμότητας ευρωπαϊκών και διεθνών ερευνητικών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών του ΚΚΕρ, και της κατάλληλης πρόσβασης σε αυτές³¹.
- (6) Για την προώθηση της πυρηνικής επιστήμης ως βάσης για την υποστήριξη της τυποποίησης, άμεσες δράσεις θα προσφέρουν υπερσύγχρονα δεδομένα αναφοράς, υλικά και μετρήσεις αναφοράς σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια, τις πυρηνικές διασφαλίσεις και την πυρηνική προστασία, καθώς και άλλες εφαρμογές όπως η πυρηνική ιατρική.

³⁰ Επιφύλαξη εξέτασης: ΑΥ, ΛΞ.

³¹ Με βάση το κυλιόμενο επενδυτικό σχέδιο για την υποδομή του ΚΚΕρ.

γ) Προώθηση της ανάπτυξης της παραγωγής ενέργειας με σύντηξη και συμβολή στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού χάρτη πορείας για τη σύντηξη

Η συγχρηματοδοτούμενη ευρωπαϊκή σύμπραξη για την έρευνα στον τομέα της σύντηξης θα υλοποιήσει τον χάρτη πορείας για την επίτευξη του στόχου της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με σύντηξη κατά το δεύτερο ήμισυ του τρέχοντος αιώνα. Συμπεριλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- (1) Εκμετάλλευση υφιστάμενων και μελλοντικών εγκαταστάσεων σύντηξης, συμπεριλαμβανομένης της διάθεσης επιχορηγήσεων λειτουργίας σε ερευνητικές υποδομές στον τομέα της σύντηξης, κατά περίπτωση.
- (2) Η προετοιμασία για μελλοντικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με σύντηξη, με ανάπτυξη όλων των σχετικών πτυχών, συμπεριλαμβανομένων των υλικών, τεχνολογιών και σχεδιαστικών μελετών.
- (3) Η εφαρμογή ενός στοχευμένου προγράμματος εκπαίδευσης και κατάρτισης πέραν των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στο στοιχείο β) σημείο 1.
- (4) Ο συντονισμός κοινών δραστηριοτήτων με την κοινή επιχείρηση «Σύντηξη για ενέργεια».
- (5) Η συνεργασία με τον Οργανισμό ITER.
- (6) Η επιστημονική συνεργασία στο πλαίσιο των διεθνών συμφωνιών Ευρατόμ.

Η συγχρηματοδοτούμενη ευρωπαϊκή σύμπραξη στον τομέα της σύντηξης θα υλοποιηθεί μέσω επιχορήγησης στις νομικές οντότητες που θα ιδρυθούν ή θα οριστούν από τα κράτη μέλη και από οποιαδήποτε τρίτη χώρα συνδεδεμένη με το πρόγραμμα Ευρατόμ.

Η επιχορήγηση μπορεί να περιλαμβάνει πόρους σε είδος από την Κοινότητα ή απόσπαση προσωπικού της Επιτροπής.

δ) Στήριξη της πολιτικής της Ένωσης και των κρατών μελών της όσον αφορά την πυρηνική ασφάλεια, τις πυρηνικές διασφαλίσεις και την πυρηνική προστασία

Οι άμεσες δράσεις θα στηρίζουν την πολιτική στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας, των πυρηνικών διασφαλίσεων και της πυρηνικής προστασίας και την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας μέσω ανεξάρτητης επιστημονικής και τεχνικής τεκμηρίωσης και εμπειρογνωμοσύνης.

Κύριοι δείκτες κατεύθυνσης επιπτώσεων

Οι δείκτες κατεύθυνσης επιπτώσεων και σχετικοί κύριοι δείκτες κατεύθυνσης επιπτώσεων θα αποτυπώνουν την παρακολούθηση των επιδόσεων του προγράμματος Ευρατόμ για την επίτευξη των ειδικών στόχων του. Οι κατευθύνσεις επιπτώσεων είναι χρονικά καθορισμένες και διακρίνονται σε βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες. Οι δείκτες κατεύθυνσης επιπτώσεων λειτουργούν αντιπροσωπευτικά για την υποβολή έκθεσης σχετικά με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί προς την κατεύθυνση της επίτευξης των ειδικών στόχων. Τα μικροδεδομένα στα οποία βασίζονται οι κύριοι δείκτες κατεύθυνσης επιπτώσεων, τα οποία χρησιμοποιούνται από κοινού με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων Ευρώπη» θα συγκεντρωθούν στο πλαίσιο κεντρικής διαχείρισης και με εναρμονισμένο τρόπο, μειώνοντας στο ελάχιστο τον φόρτο υποβολής εκθέσεων που επωμίζονται οι δικαιούχοι. Οι κύριοι δείκτες κατεύθυνσης επιπτώσεων ενδέχεται να γίνουν ακριβέστεροι κατά την εφαρμογή του προγράμματος Ευρατόμ.

Επιστημονικοί κύριοι δείκτες κατεύθυνσης επιπτώσεων

Το πρόγραμμα Ευρατόμ αναμένεται να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά τις γνώσεις για την ενίσχυση της πυρηνικής ασφάλειας και της πυρηνικής προστασίας· τις ασφαλείς εφαρμογές ιοντίζουσας ακτινοβολίας· τη διαχείριση αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων· την ακτινοπροστασία· και την ανάπτυξη της παραγωγής ενέργειας με σύντηξη. Η πρόοδος στον εν λόγω τομέα θα πρέπει να μετράται με δείκτες που αφορούν επιστημονικές δημοσιεύσεις, την πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή του χάρτη πορείας για τη σύντηξη, την ανάπτυξη εμπειρογνωμοσύνης και δεξιοτήτων, την πρόσβαση στις ερευνητικές υποδομές.

Ως προς τις επιστημονικές επιπτώσεις	Βραχυπρόθεσμες	Μεσοπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες
Βελτίωση της ασφαλούς και προστατευόμενης χρήσης της πυρηνικής ενέργειας και εφαρμογές της ιοντίζουσας ακτινοβολίας εκτός της ηλεκτροπαραγωγής, συμπεριλαμβανομένων της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας, των πυρηνικών διασφαλίσεων, της ακτινοπροστασίας, της ασφαλούς διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων και του παροπλισμού.	<u>Δημοσιεύσεις</u> – αριθμός επιστημονικών δημοσιεύσεων της Ευρατόμ που έχουν αξιολογηθεί από ομότιμους κριτές	<u>Παραπομπές</u> - Σταθμισμένο ανά πεδίο ευρετήριο βιβλιογραφικών παραπομπών όσον αφορά επιστημονικές δημοσιεύσεις που έχουν αξιολογηθεί από ομότιμους κριτές στο πλαίσιο της Ευρατόμ	<u>Επιστήμη παγκοσμίου επιπέδου</u> - Αριθμός και ποσοστό των δημοσιεύσεων που έχουν αξιολογηθεί από ομότιμους κριτές του προγράμματος Ευρατόμ που αποτελούν κύρια συνεισφορά σε επιστημονικά πεδία
	<u>Κοινή γνώση</u> - Ποσοστό αποτελεσμάτων της έρευνας (ανοικτά δεδομένα/δημοσιεύσεις/λογισμικό κ.λπ.) που χρησιμοποιούνται από κοινού μέσω υποδομής ανοικτής γνώσης	<u>Διάδοση της γνώσης</u> - Ποσοστό των αποτελεσμάτων της έρευνας ανοικτής πρόσβασης που χρησιμοποιούνται ενεργά/αποτελούν αντικείμενο παραπομπής	<u>Νέες συνεργασίες</u> - Ποσοστό δικαιούχων της Ευρατόμ που έχουν αναπτύξει νέες διεπιστημονικές/διατομεακές συνεργασίες με χρήστες των οικείων αποτελεσμάτων ανοικτής E&K της Ευρατόμ
Προώθηση της ανάπτυξης της παραγωγής ενέργειας με σύντηξη	<u>Πρόοδος της εφαρμογής του χάρτη πορείας για τη σύντηξη</u> – Ποσοστό των καθορισμένων ορόσημων του χάρτη πορείας για τη σύντηξη κατά την περίοδο 2021-2025 τα οποία έχουν επιτευχθεί από το πρόγραμμα Ευρατόμ		
Διατήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη της εμπειρογνομosύνης και της αριστείας στην Ένωση	<u>Δεξιότητες</u> - Αριθμός ερευνητών που έχουν επωφεληθεί από την αναβάθμιση των δραστηριοτήτων του προγράμματος Ευρατόμ (μέσω κατάρτισης, κινητικότητας και πρόσβασης στην υποδομή)	<u>Σταδιοδρομία</u> - Αριθμός και ποσοστό ερευνητών με αναβαθμισμένες ικανότητες που ασκούν μεγαλύτερη επιρροή στο οικείο πεδίο E&K	<u>Συνθήκες εργασίας</u> – Αριθμός και ποσοστό ερευνητών με βελτιωμένες συνθήκες εργασίας οι οποίοι έχουν αναβαθμίσει τις δεξιότητές τους
	Αριθμός ερευνητών που έχουν πρόσβαση σε ερευνητική υποδομή μέσω στήριξης από το πρόγραμμα.		
	Υλικά αναφοράς που έχουν παραδοθεί και μετρήσεις αναφοράς που έχουν καταχωρισθεί σε αρχείο καταγραφής		Αριθμός τροποποιημένων διεθνών προτύπων

Κοινωνικοί κύριοι δείκτες κατεύθυνσης επιπτώσεων

Το πρόγραμμα Ευρατόμ συμβάλλει στην αντιμετώπιση των προτεραιοτήτων πολιτικής της ΕΕ όσον αφορά την πυρηνική ασφάλεια και την πυρηνική προστασία, την ακτινοπροστασία και τις εφαρμογές της ιοντίζουσας ακτινοβολίας μέσω της έρευνας και της καινοτομίας, όπως καταδεικνύεται από τα χαρτοφυλάκια των έργων που παράγουν αποτελέσματα τα οποία συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων στους εν λόγω τομείς. Ο κοινωνικός αντίκτυπος μετράται επίσης όσον αφορά την ειδική ανάπτυξη στον τομέα της πυρηνικής προστασίας και των πυρηνικών διασφαλίσεων.

Ως προς τις κοινωνικές επιπτώσεις	Βραχυπρόθεσμες	Μεσοπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες
Βελτίωση της ασφαλούς και προστατευόμενης χρήσης της πυρηνικής ενέργειας και των εφαρμογών της ιοντίζουσας ακτινοβολίας εκτός της ηλεκτροπαραγωγής, συμπεριλαμβανομένων της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας, των πυρηνικών διασφαλίσεων, της ακτινοπροστασίας, της ασφαλούς διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, και του παροπλισμού.	<u>Αποτελέσματα</u> - Αριθμός και ποσοστό των αποτελεσμάτων που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των ειδικών προτεραιοτήτων πολιτικής της ΕΕ	<u>Λύσεις</u> - Αριθμός και ποσοστό των καινοτομιών και των επιστημονικών αποτελεσμάτων για την αντιμετώπιση των ειδικών προτεραιοτήτων πολιτικής της ΕΕ	<u>Οφέλη</u> - Εκτιμώμενες σωρευτικές επιπτώσεις της χρήσης των αποτελεσμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ευρατόμ για την αντιμετώπιση των ειδικών προτεραιοτήτων πολιτικής της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της συνεισφοράς στη χάραξη πολιτικής και στον νομοθετικό κύκλο
	Αριθμός υπηρεσιών που παρέχονται προς στήριξη των πυρηνικών διασφαλίσεων στην ΕΕ		Αριθμός τεχνικών συστημάτων που παρέχονται και είναι σε χρήση
	Αριθμός επιμορφωτικών μαθημάτων που πραγματοποιούνται για υπαλλήλους πρώτης γραμμής		
	<u>Συνδημιουργία</u> – Αριθμός και ποσοστό έργων του ΠΠ στα οποία οι πολίτες της ΕΕ και οι τελικοί χρήστες συμβάλλουν στη συνδημιουργία περιεχομένου Ε&Κ	<u>Συμμετοχή</u> - Αριθμός και ποσοστό δικαιούχων οντοτήτων της Ευρατόμ που διασφαλίζουν μηχανισμούς συμμετοχής των πολιτών και των τελικών χρηστών μετά από ένα έργο Ευρατόμ	<u>Υιοθέτηση της Ε&Κ από την κοινωνία</u> Υιοθέτηση και προβολή συνδημιουργούμενων επιστημονικών αποτελεσμάτων και καινοτόμων λύσεων

Κύριοι δείκτες κατεύθυνσης επιπτώσεων της καινοτομίας

Το πρόγραμμα Ευρατόμ αναμένεται να επιφέρει επιπτώσεις στην καινοτομία με τη στήριξη της προόδου προς την κατεύθυνση επίτευξης των ειδικών του στόχων. Η πρόοδος σε αυτόν τον τομέα θα μετράται με δείκτες όσον αφορά τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ), τα καινοτόμα προϊόντα, τις μεθόδους και διαδικασίες και τη χρήση τους, καθώς και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Ως προς τις οικονομικές επιπτώσεις/τις επιπτώσεις στην καινοτομία	Βραχυπρόθεσμες	Μεσοπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες
Βελτίωση της ασφαλούς και προστατευόμενης χρήσης της πυρηνικής ενέργειας και των εφαρμογών της ιοντίζουσας ακτινοβολίας εκτός της ηλεκτροπαραγωγής, συμπεριλαμβανομένων της πυρηνικής ασφάλειας, της πυρηνικής προστασίας, των πυρηνικών διασφαλίσεων, της ακτινοπροστασίας, της ασφαλούς διαχείρισης αναλωθέντων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων, και του παροπλισμού. Προώθηση της ανάπτυξης της παραγωγής ενέργειας με σύντηξη Διατήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη της εμπειρογνομosύνης και της αριστείας στην Ένωση	<u>Καινοτόμα αποτελέσματα</u> - Αριθμός καινοτόμων προϊόντων, διαδικασιών ή μεθόδων από το πρόγραμμα Ευρατόμ (ανά τύπο καινοτομίας) και αιτήσεων για δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας (ΔΔΙ)	<u>Καινοτομίες</u> - Αριθμός καινοτομιών από τα έργα Ευρατόμ (ανά τύπο καινοτομίας), καθώς και από τα παραχωρηθέντα ΔΔΙ	<u>Οικονομική ανάπτυξη</u> - Δημιουργία, ανάπτυξη και μερίδια της αγοράς που κατέχουν οι εταιρείες που ανέπτυξαν καινοτομίες με χρηματοδότηση Ευρατόμ
	<u>Στήριξη της απασχόλησης</u> - Αριθμός θέσεων εργασίας ΙΠΑ που δημιουργήθηκαν και θέσεων εργασίας που διατηρήθηκαν στις δικαιούχους οντότητες για το έργο Ευρατόμ (ανά είδος εργασίας)	<u>Διαρκής απασχόληση</u> - Αύξηση των θέσεων εργασίας ΙΠΑ στις δικαιούχους οντότητες μετά το έργο Ευρατόμ (ανά είδος εργασίας)	<u>Συνολική απασχόληση</u> - Αριθμός των άμεσων και έμμεσων θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν ή διατηρήθηκαν λόγω διάδοσης των αποτελεσμάτων Ευρατόμ (ανά είδος εργασίας)
	Ύψος δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν μαζί με την αρχική επένδυση Ευρατόμ	Ύψος δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν για την εκμετάλλευση και επέκταση των αποτελεσμάτων Ευρατόμ	Πρόοδος που σημείωσε η ΕΕ προς την κατεύθυνση επίτευξης 3 % του ΑΕΠ χάρη στο πρόγραμμα Ευρατόμ

Δείκτες κατεύθυνσης επιπτώσεων όσον αφορά τις πολιτικές

Το πρόγραμμα Ευρατόμ παρέχει επιστημονικά στοιχεία για τη χάραξη πολιτικής. Αυτό αφορά ιδίως την επιστημονική στήριξη σε άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής, όπως στήριξη στις πυρηνικές διασφαλίσεις Ευρατόμ ή στην εφαρμογή από τα κράτη μέλη των οδηγιών για την πυρηνική ενέργεια και την ιοντίζουσα ακτινοβολία³².

Ως προς τις επιπτώσεις στις πολιτικές	Βραχυπρόθεσμες	Μεσοπρόθεσμες	Μακροπρόθεσμες
Στήριξη της πολιτικής της Ένωσης όσον αφορά την πυρηνική ασφάλεια, τις πυρηνικές διασφαλίσεις και την πυρηνική προστασία	Αριθμός και ποσοστό των έργων Ευρατόμ που παράγουν αποτελέσματα χρήσιμα για τις πολιτικές	Αριθμός αποτελεσμάτων που έχουν τεκμηριωμένες επιπτώσεις στην πολιτική της ΕΕ	Αριθμός και ποσοστό των αποτελεσμάτων των έργων Ευρατόμ στα οποία γίνεται παραπομπή στα έγγραφα πολιτικής/προγραμματισμού

Οι στόχοι θα ορίζονται τόσο για τις έμμεσες και όσο και για τις άμεσες δράσεις ώστε να υποδηλώνονται τα αναμενόμενα αποτελέσματα για κάθε τμήμα του προγράμματος.

³² Οδηγία 2014/87/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 2014, για τροποποίηση της οδηγίας 2009/71/Ευρατόμ περί θεσπίσεως κοινοτικού πλαισίου για την πυρηνική ασφάλεια πυρηνικών εγκαταστάσεων· οδηγία 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2011, η οποία θεσπίζει κοινοτικό πλαίσιο για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων· και κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 302/2005 της Επιτροπής, της 8ης Φεβρουαρίου 2005, για την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τον έλεγχο διασφαλίσεων της Ευρατόμ.